

**Організація освітнього процесу в 6 класах в умовах реалізації
Концепції «Нова українська школа» (технологічна освітня галузь)
(методичні рекомендації)**

Організація освітньої діяльності у 6-х класах закладів загальної середньої освіти, у 2023-2024 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р - <https://cutt.ly/OyA9z5p>), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898 (<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>).

У 6-х класах заклади освіти продовжують працювати за розробленою на основі типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 235 від 19.02.2021 (<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-dlya-5-9-klasiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti>) освітньою програмою для адаптаційного циклу базової середньої освіти (5-6 класи), уносячи за потреби зміни та уточнення [1, 4].

У 6-х класах заклади освіти продовжують працювати за модельними навчальними програмами тих предметів та курсів, які було обрано для адаптаційного циклу 5-6 класу [5]. На основі модельної та затвердженої педагогічною радою навчальної програми предмета (інтегрованого курсу), учитель складає календарно-тематичне планування, із урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі з дотриманням рекомендацій щодо організації укриття в об'єктах фонду захисних споруд цивільного захисту персоналу та учнів закладів освіти (відповідно до додатку до листа Державної служби надзвичайних ситуацій від 14.06.2022 № 03-1870/162-2) та запропонованим Міністерством освіти і науки України алгоритмом дій для вчителів у разі проведення занять і увімкнення сигналів тривоги, що розроблений на основі рекомендацій ДСНС України.

Освітній процес здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб [3, 4].

У межах академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти та відображаються в освітній програмі закладу освіти. Вибір форм залежить від безпекової ситуації в регіоні, наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-

методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти [2].

Система оцінювання має на меті допомогти вчителів конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання [6]. Оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти здійснюється згідно наказу Міністерства освіти і науки України № 289 від 01.04.2022.

Згідно з Законом України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та доброзичесне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти. Акцентуємо увагу, що заклади освіти мають право на свободу вибору форм, змісту та способів оцінювання, за рішенням педагогічної ради. За вибором закладу освіти, оцінювання може здійснюватися за власною шкалою, або за системою оцінювання, визначеною законодавством. За умови використання власної шкали заклад має визначити правила переведення результатів семестрового та річного оцінювання до системи, визначеної законодавством, для виставлення у Свідоцтві досягнень, яке подається орієнтовно [3].

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне (не поурочне) та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. За вибором закладу оцінювання може здійснюватися за власною шкалою, або за системою оцінювання, визначеною законодавством. За умови використання власної шкали заклад має визначити правила переведення загальної оцінки результатів навчання семестрового та річного оцінювання до системи, визначеної законодавством, для виставлення у Свідоцтві досягнень. Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Свідоцтво досягнень відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 6-го класу з переліку предметів та інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти. Рекомендується у класних журналах і в Свідоцтві перед виставленням підсумкової оцінки у відповідних графах результатів навчання зазначати першу літеру («В», «Д», «С», «П»), що відповідає назві рівня досягнень результатів навчання з предметів/інтегрованих курсів (Високий, Достатній, Середній, Початковий) або за допомогою виставлення відповідних балів. Оцінювання має бути зорієнтованим на очікувані групи результатів навчання, передбачені навчальною програмою [6]. Навчальний предмет «Технології» має практико-орієнтовану спрямованість, навчання відбувається з опорою на освітній досвід учнів, зокрема отриманий на рівні початкової технологічної освіти, їхні потреби, інтереси, вікові особливості й індивідуальні можливості. Акцентується увага на мотивації навчання, груповій і самостійній роботі учнів, взаємодопомозі, з дотриманні правил безпечної праці та санітарно-гігієнічних вимог, доцільному використанні цифрових пристроїв, електронних освітніх ресурсів тощо.

У такий спосіб учителям рекомендуємо:

1. Дотримуватися нормативно-правового забезпечення організації освітнього процесу в 6-х класах закладів загальної середньої освіти.
2. Надати рекомендації учням 6-го класу щодо використання веб-ресурсів, послідовності виконання завдань, особливостей контролю та самоконтролю тощо.
3. Використовувати інструменти онлайн-спілкування та електронні ресурси в синхронному та асинхронному режимах.
4. Створити власний контент для учнів «Дистанційне навчання. 6 клас НУШ» з розміщенням уроків, інформаційних матеріалів, посилань на додаткові ресурси (відео, завдання, тести) та корисні ресурси для самоосвіти.
5. Обрати напрям проектно-технологічної діяльності в НУШ, теми проєктів та визначити їх кількість у кожному модулі, основні та додаткові технології для проєктування, виготовлення кожного обраного учнями 6-го класу виробу декоративно-ужиткового та національно-патріотичного напрямів.
6. Спланувати очікувані результати навчання здобувачами освіти, визначені навчальною програмою.
7. Практикувати індивідуальні консультації та самостійне опрацювання навчального матеріалу учнями.
8. Інформувати батьків здобувачів освіти, через засоби соціальних мереж, про особливості освітнього процесу в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа».
9. Визначити форми зворотного зв'язку (контролю) зі здобувачами освіти та їхніми батьками.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/KP200898.html.
2. Закон України «Про освіту» – URL: <https://osvita.ua/legislation/law/>.
3. Закон України «Про загальну середню освіту». URL: <https://osvita.ua/legislation/law/2232/>.
4. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
5. Модельні навчальні програми. URL: <https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-ni-prohramy/tekhnolohichna-osvitnia-haluz/>.
6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти». URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/86195/.

Методист технологічної освітньої
галузі навчально-методичного
відділу координації освітньої
діяльності та професійного розвитку

І.В. Коренева

(Підпис наявний в оригіналі)